

3 - Mijn rechten tijdens het proces

Wat gebeurt er voordat mijn zaak voor de rechter komt?

Voordat uw zaak voor de rechter komt, zal een rechter besluiten of u op borgtocht kunt worden vrijgelaten. Doorgaans zult u daar recht op hebben. De rechter kan weigeren om u op borgtocht vrij te laten als het onwaarschijnlijk is dat u op het proces zult verschijnen, als u geprobeerd hebt een getuige te bedreigen of de kans bestaat dat u dat zult doen, of als wordt vermoed dat u een ander ernstig misdrijf zult plegen.

Als u tijdens het proces op een alibi wilt kunnen rekenen (dat wil zeggen dat iemand kan verklaren waar u was op het moment dat het misdrijf werd gepleegd), zal de rechter u vertellen dat u tegen het [Bureau van de hoofdaanklager](#) moet zeggen wie dat is.

U hebt er recht op om te weten wat de zaak tegen u inhoudt voordat het proces begint. Wanneer u daarom vraagt, moet u verklaringen over het bewijs ontvangen.

Waar wordt het proces gehouden?

De naam en de plaats van de rechtbank waar het proces zal worden gevoerd, zullen aan u worden meegedeeld. De [Dienst voor het beheer van de rechtbanken](#) is verantwoordelijk voor alle rechtbanken en kan u helpen bij het vinden van de rechtbank.

Lichte vergrijpen worden behandeld in de districtsrechtbank, waar de zaak door één rechter wordt beoordeeld. Ernstigere vergrijpen worden behandeld in een arrondissementsrechtbank voor strafzaken of een centrale strafrechtbank, waar het oordeel over de zaak wordt geveld door een jury.

De rechtbanken zijn toegankelijk voor het publiek. Wanneer de verdachte echter een kind is of het misdrijf seksueel van aard is, wordt de zaak achter gesloten deuren behandeld.

Kan de tenlastelegging tijdens het proces worden veranderd?

In de meeste gevallen kan de tenlastelegging tijdens het proces niet worden veranderd. Bepaalde beschuldigingen kunnen echter wel worden veranderd als de wet dat toestaat. Zo kan een beschuldiging van gevaarlijk rijden bijvoorbeeld worden veranderd in de minder ernstige beschuldiging van roekeloos rijden als de rechtbank oordeelt dat u roekeloos, maar niet gevaarlijk hebt gereden.

Als u tijdens het proces schuld bekent aan alle beschuldigingen, zal de rechter vervolgens beslissen welke straf u moet worden opgelegd. Bij het nemen van dat besluit zal de rechter afwegen hoe ernstig het misdrijf is en wat uw persoonlijke situatie is. Normaliter wordt ook rekening gehouden met het feit dat u schuld hebt bekend.

U kunt ook schuld bekennen aan enkele beschuldigingen en geen schuld bekennen aan de overige beschuldigingen. In dat geval zal de rechter of de jury een besluit nemen over de beschuldigingen die u betwist. Vervolgens zal uitspraak worden gedaan over de beschuldigingen die u hebt bekend en de beschuldigingen waar u schuldig aan wordt geacht.

Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

Bij de meeste zaken moet u aanwezig zijn bij uw proces. Als u niet in de rechtbank verschijnt, kan de rechter bevelen dat u moet worden aangehouden en naar de rechtbank moet worden gebracht. Soms kan het proces

zonder u worden voortgezet en kunt u bij verstek worden veroordeeld.

Als u niet in de rechtbank kunt verschijnen vanwege een ongeval of ziekte, moet u dat aan uw advocaat vertellen en hem of haar een medische verklaring overleggen waarin de reden van uw afwezigheid wordt uitgelegd.

U hebt recht op een tolk als u niet begrijpt wat er gebeurt. Als u doof bent, hebt u recht op een doventolk.

U hebt het recht om, als u dat wilt, zelf uw verdediging te voeren tijdens het proces. Als u geen advocaat kunt betalen, kan er een voor u worden benoemd in het kader van de [regeling voor rechtsbijstand in strafprocedures](#), afhankelijk van de ernst van de tenlastelegging. U hebt het recht om zelf een advocaat te kiezen. Als u geen advocaat kent, kan de rechter er een voor u uitkiezen. U kunt van advocaat veranderen als u niet gelukkig bent met zijn of haar optreden.

U kunt het woord voeren tijdens uw proces, maar dat is niet verplicht. Het is een misdrijf om te liegen wanneer u onder ede bewijs verstrekt.

Welke rechten heb ik met betrekking tot het bewijs dat tegen mij wordt aangevoerd?

Als bewijs dat tegen u is ingebracht op onrechtmatige wijze is verkregen, kunt u het betwisten. Een voorbeeld: als de politie zonder doorzoekingsbevel uw woning is binnengegaan, zal al het bewijs dat daarbij is verkregen doorgaans niet worden toegelaten.

U kunt bewijs ook betwisten door getuigen vragen te stellen om aan te tonen dat ze liegen of het bij het verkeerde eind hebben. Ook kunt u getuigen vragen om bewijs te verstrekken dat relevant voor uw verdediging is of laat zien dat de openbaar aanklager liegt of fout zit.

U kunt een privédetective inhuren om bewijs te verkrijgen dat in uw voordeel spreekt. Dat bewijs zal worden toegelaten zolang het rechtmatig is verkregen.

Wordt er rekening gehouden met mijn strafblad?

Bewijs van eerdere veroordelingen kan tijdens het proces [normaliter](#) niet in aanmerking worden genomen.

Bij het nemen van een besluit over de straf die aan u moet worden opgelegd kunnen rechters echter wel rekening houden met eerdere veroordelingen. Daar vallen ook eerdere veroordelingen in andere landen onder.

Wat gebeurt er aan het eind van het proces?

Als u niet schuldig wordt bevonden, is het proces voorbij en bent u vrij.

Als u schuldig wordt bevonden of schuld bekent, zal de rechter bepalen welke straf aan u moet worden opgelegd. Het is mogelijk dat u een geldboete moet betalen of een [gevangenisstraf](#) moet uitzitten. De rechter kan uw straf opschorten op voorwaarde dat u verder geen misdrijven meer pleegt.

De rechter kan de [reclassering](#) vragen om een rapport over u te schrijven voordat hij of zij de straf bepaalt. De reclassering zal de rechter vertellen of u geschikt bent om onder toezicht te worden gesteld om de problemen die uw criminele gedrag hebben veroorzaakt aan te pakken.

Als de rechter daarom vraagt, zal de reclassering een advies uitbrengen over de vraag of u geschikt bent om een taakstraf uit te voeren. Als dat zo is, kan de rechter u veroordelen tot een taakstraf van maximaal 240 uur in plaats van een gevangenisstraf.

Welke rol speelt het slachtoffer in het proces?

De rol van het slachtoffer tijdens het proces is die van getuige van de openbaar aanklager. Het slachtoffer zal bewijs verstrekken in de vorm van een getuigenverklaring over wat hij of zij heeft gezien in verband met de tenlastelegging.

Als u wordt veroordeeld of schuld bekent, zal de rechter bij het bepalen van de straf rekening houden met de gevolgen van het misdrijf voor het slachtoffer.

Links

[Databank van Ierse wetgeving](#)

[Databank van Ierse en Britse jurisprudentie](#)

■ Laatste update: 11/05/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.